

Voorstel Gemeenteraad

Datum: 1 mei 2018
Opsteller: Ramon Hoogeveen; Herman Kamminga
Zaak: 2018-009465
Mailadres: ramon.hoogeveen@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder: Peter Verschuren; Jan Jakob Boersma
Stukken ter inzage: Jaarstukken PG&Z ; jaarrekening 2017, actualisatie begroting 2018; ontwerp-begroting 2019
Onderwerp: Raadsvoorstel Jaarstukken Publieke Gezondheid & Zorg: Jaarrekening 2017, actualisatie begroting 2018 en ontwerp-begroting 2019

1. Voorstel

- 1. Kennisnemen van de Jaarstukken Publieke Gezondheid & Zorg;
- 2. De raad voorstellen geen zienswijze over de actualisatie begroting 2018 en de ontwerp-begroting 2019 in te dienen.

2. Inleiding

De financiële Jaarstukken van Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg (hierna PG&Z) zijn door het Algemeen Bestuur (hierna AB) PG&Z op 6 april besproken.

Het Jaarverslag en Jaarrekening 2017 zijn door het AB vastgesteld. Op het jaarverslag en de jaarrekening 2017 kan geen zienswijze worden ingediend, maar de raad kan deze stukken desgewenst betrekken bij de beraadslagingen over de gemeentelijke financiële kaders (*overeenkomstig artikel 34 lid 3 Wgr*).

De planning is dat de actualisatie begroting 2018 en de begroting 2019 op 8 juni door het Dagelijks Bestuur (hierna DB) wordt besproken en op 6 juli door het AB wordt vastgesteld en dat daar de zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten bij worden betrokken. De formele deadline voor zienswijzen is maandag 4 juni. NB: in meerdere gemeenten is reeds gebleken dat dit niet haalbaar is. Naar verwachting zal er langer gelegenheid komen voor het tijdig indienen van zienswijzen.

De behandeling in de raadscommissie is voorzien op 31 mei en de raadsvergadering op 7 juni. Afhankelijk van de bespreking in de raadscommissie zal waar nodig een tussenbericht aan PG&Z worden verzonden.

Informatie en documentatie van PG&Z, waaronder de stukken van het AB, zijn sinds kort ook openbaar en online te raadplegen via www.pgzgroningen.nl. Hierna wordt ingegaan op de verschillende bijlagen.

A. Jaarverslag en jaarrekening 2017

Bijgevoegd zijn het Jaarverslag en de Jaarrekening 2017 van PG&Z. In opdracht van het bestuur van de PG&Z-regeling voert de GGD werkzaamheden uit. Deze jaarrekening bevat ook de verantwoording van de RIGG.

Het financiële resultaat van de PG&Z-regeling is in 2017 verdeeld over de programma's Gezondheid en RIGG. Het uiteindelijk resultaat was € 1,7 mln. Op grond van de verslaggevingsregels is een voorziening casusregie gevormd vanuit het jaarresultaat 2017 van € 1,3 mln. De voorziening is gevormd om de reorganisatiekosten van de gemeente Groningen te dekken voor voormalig BJZ-medewerkers, die in 2018 niet worden overgenomen door de Groningse gemeenten. Door dit nadeel komt het resultaat voor bestemming uit op € 0,4 mln.

Voor statushouders is van de gemeenten een bedrag ontvangen op basis van de gerealiseerde taakstelling, zoals opgenomen in de circulaires. Aangezien het kasritme van de ontvangsten niet gelijkloopt met de inzet, wordt het bedrag (€ 0,35 mln.) dat niet wordt ingezet in 2017 overgeheveld naar 2018 ter dekking van de benodigde formatie in 2018.

GHOR

De GHOR heeft geen resultaat. De door de GGD gemaakte kosten zijn doorberekend aan de Veiligheidsregio.

B. Actualisatie begroting 2018

In 2017 is de beleids- en financiële begroting 2018 van de PG&Z-regeling vastgesteld door het AB. Het DB is voornemens in het Programma RIGG in deze geactualiseerde begroting voor 2018 wijzigingen aan te brengen in verband met de uitgaven voor de Taskforce Sturing op Uitgaven Jeugdhulp en de implementatie en uitvoering van de resultaten van de Taskforce in 2018. In onze brief van 27 maart hebben wij u inhoudelijk hierover geïnformeerd.

Het Dagelijks bestuur PG&Z heeft op 16 maart 2018 besloten, vooruitlopend op de besluitvorming, akkoord te gaan met een aanpassing van het programma RIGG in de begroting 2018 PG&Z door het budget 2018 van de RIGG te verhogen met:

1. € 220.000,- voor de kosten gemaakt door de Taskforce Sturing op Uitgaven in de Jeugdhulp;
2. € 489.500,- ter voorkoming van vertraging in de implementatie van de resultaten van deze Taskforce.

Het DB heeft deze ontwerpbijsstelling van de begroting 2018 ter informatie naar het AB gezonden. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten zijn nu eerst in de gelegenheid hun zienswijzen in te dienen. Volgens de planning neemt het AB in zijn vergadering van 6 juli 2018 hierover een besluit.

Vóór de zomer zal een evaluatie plaatsvinden van de implementatie van de aanbevelingen van de Taskforce en op basis daarvan wordt in juni 2018 een nadere onderbouwing gegeven van de benodigde inzet voor de tweede helft van 2018. Tevens zal op basis van deze evaluatie het bedrijfsplan van de RIGG voor de periode tot en met 2020 worden opgesteld, waarin een definitieve invulling wordt gegeven aan de benodigde capaciteit van de RIGG. Deze biedt de RIGG in oktober 2018 aan voor besluitvorming.

Op basis van de besluitvorming door het DB over dit bedrijfsplan zal een voorstel voor actualisatie van de begroting PG&Z 2019 worden voorgelegd aan de gemeenten en vervolgens aan het AB.

De financiële gevolgen van deze ophoging van de begroting 2018 voor elke gemeente staan in de bijlage. Voor de gemeente Midden-Groningen betekent dit een extra bijdrage voor het programma RIGG van € 84.184,-. Wij stellen voor om met deze extra bijdrage in te stemmen omdat dit onontkoombaar is in de noodzakelijke verbeterlagen. De ophoging van de bijdrage RIGG in 2018 zal worden meegenomen en aangepast via een voorstel in de voorjaarsnota.

C. Begroting PG&Z 2019

De PG&Z-regeling in zijn huidige vorm is begin 2014 in werking getreden, na het verzelfstandigen van de Veiligheidsregio/Brandweer. Binnen deze regeling werken de Groningse gemeenten samen op het terrein van de Publieke Gezondheid & Zorg. De tekst van de gemeenschappelijke regeling PG&Z is in 2017 geactualiseerd.

De Groninger gemeenten hebben de taken op het gebied van publieke gezondheid *gedelegeerd* aan GGD Groningen. De GGD legt over de uitvoering van de taken verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. In de gemeenschappelijke regeling zijn taken, bevoegdheden van respectievelijk AB en DB beschreven. Het AB besluit over het beleid, de financiën en toetst de uitvoering. Het DB bereidt de vergaderingen van het AB voor. De directeur Publieke gezondheid (DPG) is benoemd door het AB en legt verantwoording af aan het DB. De Groninger gemeenten hebben de inkoop van de jeugdzorg niet gedelegeerd aan de GR, maar gemandateerd aan het DB en de uitvoering ervan belegd bij de uitvoeringsorganisatie RIGG. Dat betekent dat het DB en directeur RIGG vanaf 2015 de bevoegdheid hebben regionale jeugdzorg in te kopen; niet op eigen titel, maar namens de gemeenten.

Programma Gezondheid

Het besluit over de Koers publieke gezondheid is eind 2016 in het Algemeen Bestuur genomen. In het koersdocument 'Publieke gezondheid in de regio Groningen: ontwikkelperspectief 2017-2020' zijn de belangrijkste ontwikkelingen geschetst die impact hebben op de GGD en de manier van werken. GGD Groningen transformeert naar een open, innovatieve organisatie, die de werkrelatie met gemeenten en andere opdrachtgevers wil aanhalen, meer klantgericht gaat werken, een meer zichtbare netwerkpartner wordt en zijn werk effectief en efficiënt wil doen.

Met het koersdocument is ook de doorontwikkeling van GGD Groningen 2017-2020 in gang gezet. Deze doorontwikkeling - genaamd Expeditie GGD - krijgt vorm langs de sporen innovatie, externe oriëntatie, bedrijfsvoering en eigenaarschap/leiderschap.

Positionering

In het koersdocument wordt gesteld dat uit het oogpunt van governance een meer zelfstandige positionering van GGD Groningen aanbeveling verdient. Op basis hiervan heeft bureau Lysias, in opdracht van het AB PG&Z, eind 2017 vijf positioneringsvarianten beschreven en vergeleken. Begin 2018 is door het Algemeen Bestuur het principebesluit genomen voor de positioneringsvariant

‘zelfstandig met een SLA voor gedeeltelijke ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering door de gemeente Groningen’. Medio 2018 neemt het AB het definitieve besluit, nadat colleges en raden van de deelnemende gemeenten hierop hebben kunnen reageren. Ondertussen wordt het verzelfstandigingsproces in gang gezet met als streefdatum 1 januari 2020. Dit proces zal in 2019 de nodige aandacht vragen. Voor dit onderdeel heeft u recent een separaat raadsvoorstel ontvangen (zie agenda raadscommissie 19 april 2018).

Dienstverleningsovereenkomsten

Om beter aan te kunnen sluiten bij de wensen en behoeften van gemeenten over de Publieke Gezondheid zullen met ingang van 2018 jaarlijks met gemeenten dienstverleningsovereenkomsten gesloten worden. Het aangaan van dienstverleningsovereenkomsten tussen de gemeenten en GGD Groningen heeft als doel om de relatie opdrachtgeverschap & eigenaarschap en opdrachtnemerschap te verstevigen. Hierdoor wordt de kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening continu onderwerp van gesprek. Dit geeft gemeenten de mogelijkheid om lokaal accenten aan te kunnen brengen. Doel is om tot co-creatie te komen.

Deelprogramma's Lokaal Gerichte Zorg & Jeugd, Specialistische Zorg & Veiligheid en GGD Algemeen

In deze ontwerpbegroting zet GGD Groningen haar huidige dienstverlening voort. Naast deze dienstverlening zijn specifieke speerpunten/prioriteiten per deelprogramma benoemd. Enkele inhoudelijke thema's die beschreven staan in de ontwerpbegroting 2019 zijn:

- Ontwikkelen van een moderner en flexibeler aanbod conform het Landelijk Professioneel Kader (JGZ)
- Het meer gebruiken van digitale toepassingen, zoals social media, JGZ GroeiGids app, digitale consulten
- Ketensamenwerking ten behoeve van personen met verward gedrag en complexe problematiek
- Aanpak antibioticaresistentie
- Ondersteuning van gemeenten bij de invoering van de Omgevingswet
- Toekomst forensische geneeskunde
- Versterken monitoring gegevens
- Gezondheidsbevordering met het programma Jong leren Eten
- Gezondheidsproblemen als gevolg van de gaswinning.

Programma RIGG

De opdracht van de RIGG is om op het gebied van de jeugdhulp voor de Groninger gemeenten de volgende taakgebieden in te richten en uit te voeren:

- Inkoop aangevuld met contractmanagement en contractbeheer
- Advies over programmering, sturing en ontwikkeling van jeugdhulp
- Kwaliteit en monitoring (budget- en kwaliteitsbewaking).

De Groninger gemeenten hebben in het najaar van 2016 besloten dat zij gezamenlijk door willen gaan met de transformatie van de Jeugdhulp. Om die transformatie te kunnen realiseren hebben zij tevens besloten dat de RIGG hen daarin tot en met 2020 ondersteunt. Met deze ondersteuning kunnen de gemeenten in die jaren de transformatie verder vormgeven, de jeugdhulp samen inkopen, het gebruik ervan in samenhang monitoren en een aantal voorzieningen - waaronder Veilig Thuis - samen blijven gebruiken. In 2018 is een start gemaakt met de transformatieagenda. Vanuit de taakgebieden zijn voor 2019 drie speerpunten geformuleerd:

- het uitvoeren van de transformatieagenda
- contractmanagement en -beheer
- monitoring ten behoeve van de Groninger gemeenten.

De voorliggende ontwerpbegroting voor de RIGG bevat geen voorstellen voor mutaties in de gemeentelijkebijdragen behoudens de indexering voor loon- en prijsontwikkelingen. De eventuele gevolgen van de aanbevelingen uit het project Sturen op uitgaven Jeugdhulp en de Taskforce zijn nog niet meegenomen in deze begroting. Het DB verwacht in de loop van 2018 op basis van deze aanbevelingen een geactualiseerd meerjarenplan voor de RIGG, inclusief geactualiseerde begroting, te kunnen aanbieden.

Indexatie

De indexatie voor 2019 bedraagt 3,47%. In de ontwerpbegroting is de totstandkoming van de indexatie 2019 opgenomen. In de jaren na 2020 wordt een index gehanteerd van 2%; deze index sluit aan bij de huidige verwachtingen voor die periode.

Daling aantal inwoners

Het aantal inwoners van de Groningse gemeenten per 1 januari 2018 (583.109) is lager dan per 1 januari 2017 (583.585).

Bijdrage per inwoner en jeugdige 0 tot en met 3 jaar

In de voorliggende concept ontwerpbegroting is de gemeentelijke bijdrage gebaseerd op het (voorlopig) aantal inwoners per 1 januari 2018 en aantal jeugdigen 0 tot en met 3 jaar per 1 januari 2017 op basis van de site van het CBS. Op het moment van opmaken waren de (voorlopige) aantallen inwoners per 1 januari 2018 (net) beschikbaar op de site van het CBS. De aantallen jeugdigen per 1 januari 2018 was nog niet beschikbaar. Op grond van de gemeenschappelijke regeling PG&Z zijn de aantallen per 1 januari 2019 bepalend voor wat gemeenten betalen. Dit is achteraf gezien geen werkbaar uitgangspunt. De gegevens van het CBS van de aantallen per 1 januari komen pas laat of niet tijdens het begrotingsproces beschikbaar, wat de kans op het meenemen van verkeerde aantallen vergroot. Daarnaast zal de vorming van nieuwe gemeenten per 1 januari 2019 dit proces ook niet vereenvoudigen.

In verband hiermee wordt voorgesteld om - in afwijking van de GR PG&Z - de te betalen bedragen 2019 niet te wijzigen in 2019. Dit betekent dat de bijdrage wordt bepaald op basis van de aantallen inwoners per 1 januari 2018 en aantallen jeugdigen 0 tot en met 3 jaar per 1 januari 2017, omdat deze gegevens nu beschikbaar zijn.

Het hanteren van de aantallen per 1 januari 2019 (conform GR PG&Z) leidt naar verwachting voor de gemeenten tot een (marginale) afwijking van de aan de PG&Z te betalen bedragen. Daarnaast nemen de gemeenten in hun begroting 2019 de te betalen bijdragen op, op basis van vastgestelde begroting PG&Z 2019. Ervaring leert dat actualisering van de aantallen per 1 januari van het betreffende begrotingsjaar jaarlijks tot veel vragen leidt over hoe het kan dat de nota afwijkt van de oorspronkelijk vastgestelde bijdrage in de begroting. In het proces van de begroting 2020 zal, met dan beschikbare meest actuele gegevens, worden bekeken wat het effect van dit besluit is voor de Groningse gemeenten.

Overhead van GGD en RIGG

Het programma RIGG omvat de inkoopfunctie van de Groningse gemeenten. Het personeel is in dienst van de gemeente Groningen. Dit geldt ook voor de overhead. Ten aanzien van de overhead en het personeel liggen afspraken vast tussen de RIGG (PG&Z) en de gemeente Groningen. De kosten zijn niet toe te rekenen naar een directe kernactiviteit. De kernactiviteit van de RIGG betreft een overheadtaak. De kosten zijn daarom op basis van de verslaggevingsregels volledig onder overhead gepresenteerd. Er is geen overhead van de GGD aanwezig binnen de PG&Z. De PG&Z koopt producten in van de gemeente Groningen. Binnen de gemeente Groningen is de

overhead op het programma overhead (budgetneutraal) verantwoord. Binnen de uitvoeringsbegroting van de GGD Groningen in de Gemeente Groningen bedraagt de overhead in 2019 € 5,6 mln. Dit betreft loonkosten (€ 2,5 mln.) en kosten van het SSC Groningen (€ 3,1 mln.). Als de overhead (€ 5,6 mln.) wordt gerelateerd aan de totale lasten van de begroting (€ 27,3 mln.) bedraagt het overhead percentage 20,5%.

3. Publiekssamenvatting

De gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg heeft de financiële jaarstukken 2018 opgesteld en informeert hierover de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

4. Bevoegdheid van de raad

De raad kan op basis van artikel 35 van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen een zienswijze geven de ontwerpbegroting 2019 van PG&Z en de actualisatie begroting 2018. Op het Jaarverslag en de Jaarrekening 2017 kan geen zienswijze worden ingediend.

5. Beoogd effect

U bent als gemeenteraad geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen bij de GR PG&Z en kunt op basis van deze informatie de juiste afwegingen maken voor de gemeentebegroting. Uw afwegingen kunt u via zienswijze kenbaar maken aan het algemeen bestuur van de GR PG&Z. Hiermee voldoet u aan uw kaderstellende en controlerende taak.

Recent (raadscommissie 19 april) bent u via het raadsvoorstel (zaaknummer 2018-006482) geïnformeerd over de het proces en de inhoudelijke koers in relatie tot de positionering van de GGD Groningen en hebben wij u via onze raadsbrief van 27 maart 2018 (zaaknummer: 2018-007709) geïnformeerd over ontwikkelingen in het kader van de financiën jeugdzorg en RIGG.

6. Historische context

Niet van toepassing.

7. Argumenten

De financiële Jaarstukken 2018 zijn binnen de reguliere termijn aangeleverd en de raad kan binnen de gestelde termijn van 8 weken in de wet op de stukken een zienswijze indienen.

Het jaarverslag en jaarrekening 2017 zijn door het AB vastgesteld en hierop kan geen zienswijze

worden ingediend. Het voorstel is kennis te nemen van deze stukken.

Op actualisatie begroting 2018 kan een zienswijze worden ingediend. Het voorstel is om hierop op grond van bovenstaande toelichting geen zienswijze in te dienen. De extra gevraagde gemeentelijke bijdrage achten wij onontkoombaar om de noodzakelijke verbeterlagen door te voeren.

Op de (ontwerp) begroting 2019 kan een zienswijze worden ingediend. Het voorstel is om hierop op basis van bovenstaande toelichting geen zienswijze in te dienen.

8. Kanttekeningen en risico's

Recent is uw raad ook reeds in de gelegenheid gesteld om een zienswijze op een andere actualisatie begroting 2018 te geven. Door omstandigheden komen er meerdere actualisaties vlak na elkaar. Wij zullen er bij PG&Z op aandringen om dit in de toekomst waar mogelijk efficiënter te laten verlopen.

Op basis van de stukken en de opgenomen toelichting wordt in de loop van 2018 een actualisatie van de begroting voorzien als gevolg van het plan van aanpak sturing uitgaven jeugdhulp en het bedrijfsplan van de RIGG.

9. Financiële paragraaf

De ophoging van de bijdrage RIGG in 2018 zal worden meegenomen en aangepast via een voorstel in de voorjaarsnota.

10. Communicatie

Het Algemeen Bestuur van PG&Z zal worden geïnformeerd over het besluit van de raad.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

Rein Munnikma
Burgemeester

Henk Mulder
Secretaris

Pagina: 10 van 10
Datum: 1 mei 2018
Zaak: 2018-009465

Bijlage:

- 1 Brief van het Dagelijks Bestuur PG&Z aan de gemeenteraden d.d. 9 april 2018;
- 2 Jaarverslag en Jaarrekening 2017 PG&Z;
- 3 Actualisatie begroting 2018 PG&Z;
- 4 Ontwerpbegroting 2019 PG&Z.